

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja ce loletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Motoriziranje naše države

Naša država je v motorizaciji prometa še zelo zaostala. To zaostajanje je postalo še močnejše vidno v letih krize. Pomisliti je treba, da je v letih krize od konca 1931 do konca 1935 število osebnih avtomobilov (brez avtobusov) padlo od 8.702 na 7.262, število tovornih avtomobilov pa od 3.393 na 2.410. Pri avtobusih smo dosegli najvišje stanje leta 1932 s 905, do konca 1935 pa je število avtobusov padlo na 707. Po tej statistiki smo imeli torej na koncu leta 1935 skupno le 10.379 avtomobilskih vozil, nadalje še 3.370 motociklov. Če primerjamo te številke s številkami v drugih državah, posebno z ozirom na število prebivalstva, potem še bolj vidimo veliko zaostalost naše države. Po podatkih konec leta 1935 je prišel 1 avtomobil v severnoameriških državah že na 5 prebivalcev, v Franciji na 20, v Angliji na 23 itd. Med evropskimi državami sta za nami le še Albanija, za katero nam ni znano točno število avtomobilov, in Bolgarija, kjer pride 1 avtomobil komaj na 2.029 prebivalcev. Pred nami so naši sosedi kot n. pr. Avstrija, kjer pride 1 voz na 157, Madžarska 1 voz na 580, Rumunija 1 voz na 803, Grčija 1 voz na 470 prebivalcev, pri nas pa pride 1 avtomobil na 1.416 prebivalcev.

Vse to nam kaže zaostalost naše države v pogledu motorizacije in vendar vemo danes prav vsi, da zahtevajo važni državni razlogi čim obsežnejše pospeševanje motorizacije. To uvidevajo posebno one države, kjer je motorizacija nekoliko zaostala v primeri z drugimi in zato hite nadomestiti zamujeno. Sicer ima motorizacija tudi nekatere senčne strani. Tako vidimo v nekaterih državah velik konkurenčni boj med železnicami in cestami, t. j. avtomobilskim prometom. Razvoj avtomobilizma je velik del potniškega, pa tudi blagovnega prometa odvzel železnicam, ki so zaradi tega tudi zašle v težaven finančni položaj. Pri nas se tega še dolgo ni bati, ker smo v motorizaciji še zelo zaostali.

Pri nas vse do zadnjega nismo dosti mislili na motorizacijo kot važno državno nalogo. Nismo mislili na primer na naše ceste, ki so predpogoj za uspešen razvoj avtomobilizma, nismo mislili na pospeševanje tujkega prometa v državi sami. Naša davčna politika je smatrala avtomobil za luksuz in avtomobilista za onega davkoplačevalca, ki prenese radi svojega vozila vsako, tudi najtežjo obdobje. Toda pri tem se je urezala kot pri marsikateri drugi obremenitvi, ki jo je imela za znošno, v resnici pa se je obremenitev izkazala tako težko, da so ljudje opustili vozila, ki so služila kot podlaga za obdavčenje in država daleč ni dobila od tožadnih davkov onega donosa, katerega je pričakovala. Pri vsem tem pa si je še izpodrezala tisti vir dohodkov, ki bi pri umerjeni davčni stopnji lahko daljal stalno državi primerne dohodke v najrazličnejših oblikah.

Šele v zadnjih letih je bil premagan odpor birokracije, ker so zmagali drugi činitelji, ki vedo in znajo ceniti pomen motorizacije za naše gospodarstvo v vseh primerih.

Tako se je začela leta 1935 drugačna davčna politika, ki je pokazala prve uspehe. Tako državna kot banovinska taksa na avtomobile sta bili dne 1. aprila ukinjeni. Poleg tega pa se je začelo velikopotezno delo za ureditev naših cest, za kar so bila namenjena velika javna sredstva, od tega samo iz državnih sredstev v okvirju poposojila za javna dela 578 milijonov dinarjev. Vse to je pomenilo preokret v naši motorizacijski politiki, ki se je s tem prav za prav začela, dočim prej čez poizkuse nism oprišli. V zvezi tudi s splošnim položajem je naš uvoz motornih vozil v zadnjih dveh letih znatno narasel. Tako je uvoz tovornih avtomobilov narasel od 152 voz leta 1934 na 205 naslednjega leta, na 427 lani in 368 v prvi polovici letos. Pri osebnih avtomobilih je uvoz narasel od 340 leta 1934 na 970 leta 1935, 1.228 lani in 1.213 voz v prvi polovici letos. Vzporedno je narasel tudi uvoz motociklov od lanskih celoletnih 530 voz na 863 v prvi polovici letos.

Zopet nov napredek v tej smeri pa beležijo najnovejše uredbe. Znižana je bila uvozna carina in trošarina na bencin, tako da je mogoče znižati ceno, mešanice, ki se bo morala odslej obvezno uporabljati. Nadalje je bila znižana uvozna carina na avtomobile od 20 na 15% njih vrednosti, obenem pa odpravljen tudi luksuzni davek na avtomobile pri uvozu, ki je obetal postati popolnoma nesodoben, saj avtomobil ni danes več luksuzno prevozno sredstvo, ampak postaja nujno potrebno prevozno sredstvo za vedno širše plasti v naši državi.

Kajti danes ni avtomobil samo za izlete in zabavo, ampak je postal n. pr. za poslovnega človeka neobhodna potreba. Če kje, velja tu izrek: »Čas je zlat«. Končno tudi ni cilj gospodarske politike, da preprečuje dvig srednjega človeka. Tudi srednji stan je potreben pospeševanja, kajti drugače bomo imeli le prevelika socialna nasprotstva, o katerih usodnosti nas tolikokrat poučuje zgodovina. To so uvidele tudi druge države, ki s svojo davčno in drugo politiko omogočajo nakup vozil tudi onim, ki ne razpolagajo s prevelikimi sredstvi. Tako politika ne gre samo v korist dotičnim, ki si kupijo vozila, ampak tudi vsemu gospodarstvu. Donos davkov občin se bo gotovo povečal, pa tudi država bo imela od povečanega prometa večje davčne in druge koristi kot dosedaj. Pa tudi splošno blagostanje se bo gotovo dvignilo. Tako bo obilno nadoknadeno vse, kar bo država sedaj popustila.

Pri razmišljanju tega vprašanja pa še ne smemo pozabiti dveh važnih zadev. Prva je preiskrba s pogonskimi sredstvi. V tej smeri je šlo tudi obvezno mešanje bencina s špiritom, katerega poraba bo narasla in bo prišel večji dohodek tudi v korist našemu kmetijstvu. Druga stvar pa je izdelovanje avtomobilov pri nas doma. Za produkcijo par sto voz se doslej ni izplačalo delati avtomobilске tvornice. Če pa bo poraba stalno naraščala, potem bomo morali misliti tudi na domačo avtomobilsko industrijo, ki je danes razvita samo v najbolj kapitalističnih državah. S tako industrijo bo industrializacija naše države dobila svojo najbolj končno industrijo, kar si moramo želeči vsi.

Eden o Rusiji: „V sovjetski vojski vlada nered“ „Rusija nesposobna za vojno proti Japoncem“

Newyork, 11. oktobra. b. »Newyork Times« je objavil neke podrobnosti z zadnje seje britanske vlade, na kateri je podal angleški zunanji minister Anthony Eden velik eksponat o zunanjepolitičnem stanju. Ko se je prešlo na obravnavo vprašanja sedanje vojne Japonske proti Kitajski, so nekateri ministri predlagali, da se naj v ta spor vmeša sovjetska Rusija, ki edina je sposobna, da obravnava z Japonsko in ima itak z njo stare račune.

Po informacijah tega lista so britanskega zunanjega ministra Edena vse te izjave zelo iznenadile ter je odkrito izjavil, da se na to karto ne sme igrati. Britanska vlada ima zelo izčrpane informacije o sovjetski Rusiji. Sovjetska Rusija je zaradi zadnjih dogodkov v notranjosti države silno oslabiljena ter je med vojaštvom, zlasti pa med višjimi častniki, mnogo sabotažnikov, ki so doslej uspešno doigrali svojo vlogo. Zaradi neprestanih sabotaž in nezanesljivosti častniškega zbora zaradi

usmrtilcev je postala sovjetska Rusija v vojaškem pogledu drugovrstna država. Pod takšnimi pogoji se sovjetska Rusija ne more spuščati v borbo z Japonsko.

Eden je dalje izjavil, da je ta slabost sovjetske Rusije tudi velika nevarnost za ostalo Evropo, ker bi za primer, če bi se Japonska in Rusija le sprijeli, lahko nastopila Nemčija proti Rusiji. To pa bi pognalo v vojni vrtnec vso Evropo, na čemer pa Anglija nima nobenega interesa. V sovjetski vojski vlada nered in sabotaža se širi v vse smeri. Vojska na Daljnem vzhodu je mnogo preslaba in tudi nima dovolj letal. Ugotovilo se je namreč, da so neki višji častniki postavili tekmo zime veliko število letal izven hangarjev, ker so hoteli proučiti njihovo odpornost proti mrazu. Rezultat tega poskusa je bil ta, da je bilo ogromno število letal izločenih iz ruskih letalskih sil, ker so se pokvarila.

Ruske železnice in ceste so tudi v obupnem stanju, tako da bi koncentracija sovjetske armade na Daljnem vzhodu trajala trikrat dalj časa, kot je to predvideno v vojnem načrtu. Jasno je, da bi takšna počasna koncentracija vojaštva pomenila za Japonsko veliko prednost in gotovo zmago nad tako oslabiljeno Rusijo.

Trdijo, da so ta senzacionalna odkritja bila sporočena na podlagi popolnoma zanesljivih informacij britanskih krogov in so napravila na vlado Velike Britanije, ki je računala s sovjetsko Rusijo, zelo neugoden vtis.

London, 11. oktobra. b. Po vesteh iz Moskve je bilo v Beli Rusiji ustreljenih 13 oseb, katerim je bilo dokazano, da so v moko, ki je bila namenjena vojaštvu, vmešavali zdrobljeno steklo in kovinsko žaganje. Pet nadaljnjih oseb pa je obtoženih, da so pripravljali atentat proti železniškemu vlakom.

Velika bitka v Šansiju

Sanghaj, 11. okt. AA. (Stefani) Sedanji položaj na kitajskem bojišču se da na kratko takole opisati: Na sanghajski fronti se Japoncem doslej ni posrečilo spremeniti bojevanje v jarkih v premično vojno, tako zaradi kitajskega odpora, kakor zaradi strašnega deževja, ki je vse ceste spremenilo v močvirje.

Na severnem bojišču so okoliščine za bodoče japonske operacije ugodnejše. Tam so predvsem ugodnejše vremenske in terenske razmere. Razen tega razpolagajo Japonci na tem bojišču z več pomembnimi železniškimi progami. Zato zbirajo Japonci zdaj svoje čete v glavnem za prodiranje v pokrajini Pejping-Hankav. Po drugi strani je neposredni cilj reka Puto. V bojih v teh krajih sodeluje na kitajski strani več ko 200.000 mož. Neugoden je samo položaj na progi Tjencin-Pukav, kjer je ogromna povodenj, ki je pokrila že 9000 kv. km ozemlja, pretrgala zveze med fronto in zaledjem. V nevarnosti je tudi samo mesto Tjencin, v katerega voda že udara.

London, 11. okt. b. Posebni dopisnik »Daily Telegrapha« v Sanghaju poroča o zadnjih borbah, ki se vodijo okrog Lotiena. On trdi, da so Japonci uporabili v teh borbah že tudi granate s strupenimi plini. Na lastne oči je videl 50 vojakov, ki so bili od plinov strašno iznakaženi. Do sedaj jih je umrlo 31. Mnogi vojaki so izgubili glas, zelo mnogim pa je plin popolnoma razgrizel jezik in grlo. — Dopisnik »United Pressa« pa poroča, da Japonci uporabljajo izredno močne granate, ki pri eksploziji proizvajajo ogljikov monoksid, ki večkrat povzroči smrt.

Tokio, 11. okt. b. Na bojiščih med Tinčuanom in Sengčuanom je v dolžini 130 km prišlo do velike bitke, v kateri sodeluje na obeh straneh 250 tisoč mož. Japonska ofenziva proti Tajantju v pokrajini Sansi je ustavljena največ zaradi tega, ker hočejo Japonci pred daljnim prodiranjem očistiti ozadje, v katerem so se pojavile številne četniške skupine. V pokrajini Santung pripravljajo Japonci protinapad v severni smeri proti železniški progi Tjencin-Pukav. Položaj Japoncev v teh krajih ni ugoden, ker se zaradi velikih poplav četam le težko dovaža redno hrano in municijo. Zato bi se Japonci radi rešili iz poplavljenega ozemlja.

Kitajci so snoči brez borbe izpraznili mesto Šišvisvang, južno od reke Puto. To mesto je važno zaradi tega, ker se v njem združujeta dve železniški progi Peking-Hankav s progo Dajar-Fu. Še v petek je bil v tem mestu sedež kitajskega vojnega poveljstva.

Angleži k italijanskemu: Ne! „Položaj je zelo žalosten“

Anglija in Francija pripravljata zasedbo Minorce in ukinjenje zapore španske meje

London, 11. oktobra. c. Italijanski odgovor na francosko in angleško noto je bil objavljen precej pozno v soboto zvečer in je bil le delno že tudi v nedeljskih izdajah listov. Toda s komentari so začeli obdelovati italijansko noto listi šele sinoči in danes. V splošno se lahko reče, da je angleško javno mnenje zelo presenečeno zaradi italijanskega odgovora, ki je negativen. Italijanska nota je šla tako daleč, da je odgovorila samo na francoske omembe, kakor da se vsebina note Anglije sploh ne tiče. Torej se je tudi italijansko zunanje ministrstvo postavilo na stališče, da skupna francoska in angleška nota nikakor ne sloni na kakem sporazumu med Anglijo in Francijo, kaj šele na kakem sporazumu med zapadnimi demokracijami.

Splošno pozornost je dopolnje vzbudila nenadna vrnitev predsednika vlade Chamberlaina v London. Že dopoldne je Chamberlain zaporedoma sprejel več ministrov in z njimi proučeval italijanski odgovor. Zunanji minister Eden se vrne jutri zjutraj obenem z angleško kraljeveko družino, pri kateri je bival čez nedeljo.

Po teh razgovorih se oemnja, da je položaj zelo žalosten. Ponekod celo poudarjajo, da moramo gledati na vse bolj pesimistično, kot pa v vsem času abesinske krize. Toda ta pesimizem je naletel takoj na to mejo, da izredne seje vlade ne bo. Seja se bo vršila v sredo, kakor običajno vsak teden.

Med francosko in angleško vlado pa se ne prestando vodijo razgovori o nadaljnjem razvoju položaja. V Parizu je pojasnil francosko stališče angleškemu veleposlaniku Phippsu Delbos danes popoldne, jutri dopoldne pa bo Eden sprejel francoskega veleposlanika Corbina. Med Francijo in Anglijo se baje razvija položaj v tej smeri:

1. Španski otok Minorco naj zasedejo nevtralne čete, ker so italijanske čete zasedle Mallorco in tako ogrožajo francoske in angleške prometne zveze, in

2. med Anglijo in Francijo bi se naj začela takoj pogajanja za končno ukinitev zapore meje med Španijo in Francijo

Pariz, 11. oktobra. c. Nujno je bil poklican v Pariz francoski veleposlanik v Berlinu Andre Francois Poncet. Zvečer je bil že v Parizu in je takoj odšel v zunanje ministrstvo.

V Rimu so presenečeni

Rim, 11. oktobra. b. Italijanski listi poročajo iz Pariza in Londona, da so tamkajšnji vladni krogi ocenili italijanski odgovor tako, da kaj takega ni pričakovala italijanska vlada. Akoravno je bil odgovor Italije sestavljen v izredno prijateljskem tonu in ves prepleten z vpludnimi besedami, sta se Pariz in London postavila na stališče, da je ta odgovor popolnoma negativen. Morebitni sklep Francije, da odpre pirenejsko mejo proti Španiji, ne bo naletel v britanskih vladnih krogih na noben odpor ter je Velika Britanija baje že pristala na to, da lahko Francija svobodno v tem oziru stori ukrepe, ki bodo pravi odgovor na italijansko ob-

Nadaljevanje na 2. strani

Eckhard kliče Habsburžane „Prišel je čas, da izvolimo kralja“

Budimpešti, 11. oktobra. b. Voditelj stranke malih posestnikov dr. Tibor Eckhard je imel sinoči v Budimpešti govor, v katerem je izjavil, da je prišel čas za restavracijo habsburške monarhije. Ta govor je povzročil precejšnjo senzacijo, ker je doslej Tibor Eckhard vedno zastopal stališče za svobodno izvolitev kralja. V svojem snočnjem govoru je pa izjavil, da je bil letos pri Otonu Habsburškemu in se je preprčal o njegovem visokem socialnem razumevanju ter prišel do spoznanja, da bo on zares ustavni kralj. S tem je podano jamstvo za miren razvoj odnosov med Madžarsko in njenimi sosedi.

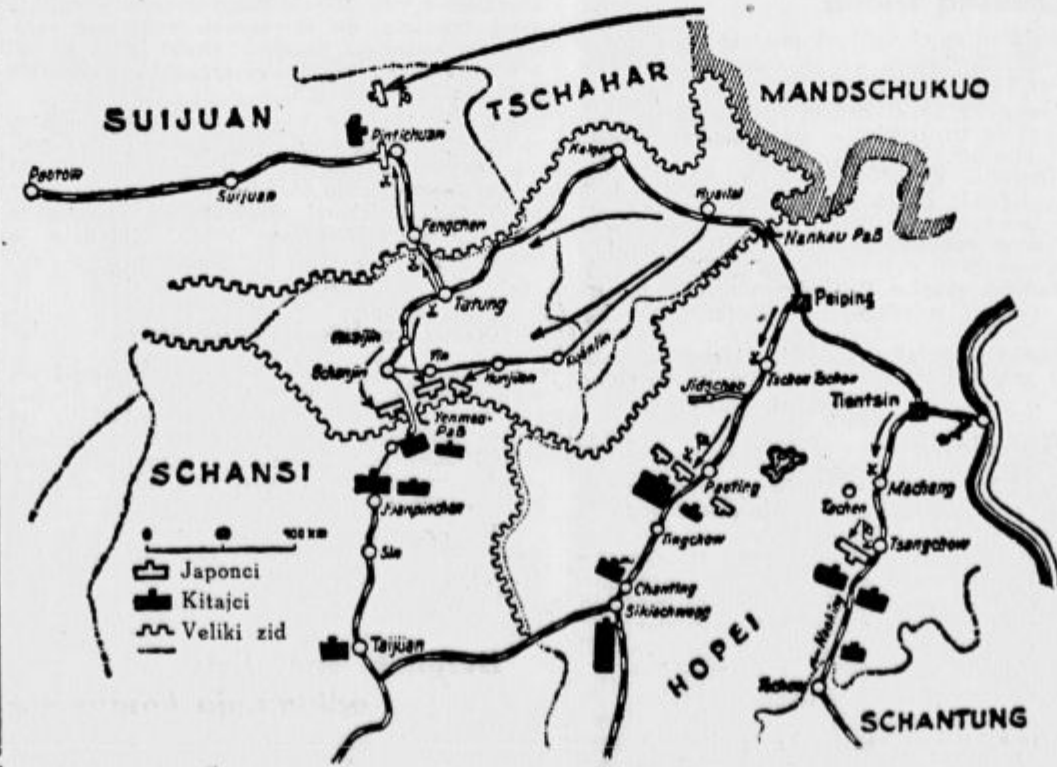
Eckhard je dalje poudaril, da so narodi v Podonavju ogroženi z dveh strani, in sicer od sovjetske Rusije in Nemčije.

Pojavil se je zakonski sin nadvojvode Rudolfa in zahteva svoje pravice...

»Münchener Neueste Nachrichten« objavlja naslednjo zanimivo vest z Dunaja:

»Kakor poročajo praški listi, je neki Robert Pachmann prijavil svoje pravice do imetja habsburške družine. Izjavil je, da ima v rokah dokaz, da je zakoniti sin pokojnega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa. Svoje dokazne listine je izročil svojemu pravnemu zastopniku. Iz njih izhaja, da se je prestolonaslednik nadvojvoda Rudolf svoje dni l. 1880. poročil s toskansko princezino Mario Antoneto. Poroka je bila v dunajski votivni cerkvi. Dunajski cesarski dvor pa je zahteval, da ostane ta poroka tajna, ker je dvor princezo, ki je bila bolehnata, odklonil. Maria Antoneta je potem l. 1883. v Cannesu v južni Franciji rodila sina in takoj po porodu umrla. Princezinja je imela zaupnika grofa d'Enno, ki se je za otroka pobrigal v toliko, da ga je oddal neki Mariji Pachmann, sorodnici Rudolfovega kobiljaka, ki ga je vzgojila. Rudolf Pachmann je šele kasneje zvedel, kdo sta njegov oče in njegova mati ter je začel pridno zbirati dokazne listine, da bi mogel nastopiti za svoje pravice. Zbiranje je sedaj končal in je svoje zahteve prijavil dunajskemu sodišču.«

Monakovski list pristavlja, da še ni znano, če gre zopet za navadno senzacijo, ali če je to resnejša zadeva, kajti okrog Habsburžanov kroži danes že toliko vesti in je bilo v njihovih zadevah že toliko procesov, da ni mogoče več ločiti resnice od senzacije.

Vseučiliška knjižnica bo še letos pod streho

Ljubljana, 11. oktobra.

13. oktobra bo poteklo leto, kar so delavci začeli na Turjaškem trgu kopati temelje novi vseučiliški knjižnici. Dan, ko so delavci zasadili prve lopate in krampe, je naša akademska mladina proslavila kot dan, ko se ji je po dolgotrajnih bojih posrečilo doseči prvo točko uspeha v nizu raznih načrtov, ki jih je sklenila izvesti Akademska akcija.

Zdaj, leto dni po tistem svečanem trenutku, pač ne bo nihče več mislil, da Slovenci ne bomo imeli vseučiliške knjižnice, ker je postalo dejstvo njene izvedbe že samo po sebi tako razumljivo, da je naša mladina takoj, ko je dosegla prvo točko svojih načrtov, pristopila k novi zahtevi po izpolnitvi naše univerze, k zgraditvi kemičnega inštituta itd. Reporter pa je kljub temu občutil prijetno dolžnost, da se zdaj, ko je vseučiliška knjižnica že zgrajena do najvišjega nadstropja, malo sprehodi po terasah velike monumentalne palače, v kateri bodo shranjeni večstoletni spomeniki naše narodne kulture.

Ves prostor, na katerem stoji danes stavba vseučiliške knjižnice, obsega 2000 kvad. metrov. Tla so betonirana in ojačena z železom, samo srednji temeljni zid je širok 8 kvad. metrov in 70 cm debel. Kakor je znano, je nova stavba zgrajena po Plečnikovem načrtu, ki družijo v sebi monumentalnost s praktičnostjo. Vsa zgradba kaže že zdaj lepo podobo, kako bodo razporejeni posamezni oddelki.

V pritličju bodo prostori za časopise, za ekspedicijo in stanovanje za vratarja. Prvo nadstropje je določeno za razne uradne prostore, za proforsko čitalnico, za razstavno dvorano, posebna soba pa bo urejena za rokopise. Zgornja tri nadstropja bodo za skladišča knjig.

Zanimivo je, da so delavci pri gradnji nale-

teli na več zgodovinskih zanimivosti. Ugotovljeno je, da je stalo staro mestno obzidje znotraj stare Emone in da se je severozapadna stena bivšega porušenega Knežjega dvorca naslanjala na stari zid Emone. Druga znamenitost je bila odkritje zanimive zgodovinske spominske ustanove ploščice, ki jo je našel delavec pod glavnim portalom nekdanjega Knežjega dvorca. Vhod v zgradbo bo iz Knežje ulice in iz Vegove ulice. Zanimivost stavbe bo velika glavna dvorana, ki bo dolga 45 metrov, 10 metrov široka in 10 metrov visoka, tako da bo segala v višino preko prvega in drugega nadstropja naravnost v tretje. Stranski okni te dvorane bosta segala čez vso steno, vsako v obsegu po 140 kvad. metrov.

Posebna zamisel arhitekta Plečnika je bila ureditev strehe, ki bo edinstvena v Ljubljani, obenem pa zelo praktična. Streha bo namreč valovita in iz bakrene pločevine, bo raztezna in se ne bo kvarila ob vročini ali mrazu. Nagibala se bo proti Vegovi ulici. Zlebovi bodo iz umetnega kamna. Posebne drenažne cevi bodo skrbale, da bo stavba ostala suha. Zdaj so zgradili že betonske nosilce za streho, vrh stavbe pa bo krasil na vzhodni, v severni in zapadni strani lepo zaključen, 3,25 m visok venec, ki bo ves zgrajen iz brušenega umetnega kamna. Stavbno podjetje g. Curka bo tako še pred zimo spravilo univerzitetno knjižnico v surovem stanju pod streho in jo obvarovalo kvarnega zimskega mraza.

Na zapadni strani, ob Vegovi ulici, bo potrebno vseučiliški knjižnici primerno urediti dose-danji zanemarjeni prostor. Ob sami zgradbi bo vodil prost prehod. Zemljišče bodo znižali za toliko, da bo v isti višini kot pred Glasbeno Matico. Prostor pred knjižnico pa mislijo okrasiti podobno, kakor pred Glasbeno Matico naših znamenitih mož, zlasti pisateljev.

Novice iz koroške Slovenije

60 letnica duh. svet. o. Valerijana.

V krogu tovarišev duhovnikov je pretekli teden praznoval svojo 60-letnico o. Valerijan, ki kot edini Slovenec pri očetih kapucinih v Celovcu že dolga leta vrši težko, a hvaležno dolžnost slovenskega spovednika v celovski bolnišnici in kaznišnici. O. Valerijan je doma z Dolenjskega, toda pet in dvajset let dela med koroškimi Slovenci ga je privezalo na to deželo, da se počuti kot doma. Mnogim Slovencem, ki so umirali v celovski bolnišnici in niso imeli nikogar, ki bi mu v svoji govorici potolažili svoje gorje, je bil O. Valerijan zadnji tolažnik, ki jim je s slovensko besedo in duhovnimi tolažili olajšal zadnje težke trenutke.

Ob svoji 60-letnici je o. Valerijan kljub naporni službi še vedno zdrav in vedrega duha. Naj ga Bog ohrani v splošni blagor še mnoga leta! AKO.

Napredek.

Načelnik slovenske kmečke zveze na Koroškem g. Anton Grill, pos. Jegart iz St. Lipse v Podjunu je kupil na Brdu na Zilji posestvo gosp. Warmutha, ki obsega okroglo 120 ha, in ob jugoslovanski meji na Jezerskem gozdno posestvo v izmeri 90 ha. Gospodarski napredek trdega koroškega Slovenca je gotovo zelo razveseljav po-jav. AKO.

Poneverbe v občini v Borovljah.

Tajnik mestne občine v Borovljah Alojz Werner je oškodoval obč. v skupnem znesku okroglo 5000 šilingov (45.000 din). Največ se mu je posrečilo poneveriti pri davku na kolesa. Werner je bil ebenem od vlade postavljeni komisar pri nemškem telovadnem društvu v Borovljah. Baje tudi tam računali niso v redu. AKO.

Požar.

V Borovljah je v noči od srede na četrtek izbruhnil požar v trgovini Renko. Ogenj se je tako hitro razširil, da je kljub intervenciji domače požarne brambe in številnih okoliških ognjegašev upepelil večji del poslopja. — Škoda je zelo velika, ker je uničenega tudi zelo mnogo blaga. AKO.

Družinska žaloigra v Hodišah.

Pretekli ponedeljek se je odigrala v Hodišah žalostna družinska žaloigra. Tamošnji cerkovnik in organist Jože Bleiberšnik je v družinskem prepiru izgubil nad seboj oblast in v hipnem razburjenju z nožem prerezal vrat svoji ženi Tereziji, s katero je bil šele štiri mesece poročen. Žena je bila po njegovi izpovedi takoj mrtva. Po izvršenem dejanju se je Bleiberšnik takoj odpeljal s kolesom v Celovec, da obvesti sina svoje žene, ki tam obiskuje meščansko šolo, kaj se je

Tako lepi zobje

po dnevni negi z

ODOL-ovo zobno pasto!

Kakšem čar dajo negovana usta in blesteče beli zobje! Kultivirana žena uporablja za dnevno zobno nego le preizkušeno ODOL-ovo zobno pasto. ODOL-ova zobna pasta, dnevno uporabljena, ohrani zobe zdrave ter jih napravi blesteče lepe

zgodilo z materjo. V navzočnosti svojega pastorka je potem napravil oporoko, v kateri zapušča vse svoje imetje njemu, in izjavil, da si hoče sam vzeti življenje. Na pastorkovo prigravljeno je končno obljubil, da tega ne bo storil in da se bo javil oblasti. Nesrečni fant se je nato odpeljal s kolesom domov k mrtvi materi. — Naslednje dopoldne so orožniki Bleikeršnika našli v Celovcu in ga aretirali. Zagovarjati se bo moral najbrž pred naglim sodom. AKO.

Zadnje slovo

Ivana Baumana

Št. Ilj v Slov. goricah.

V nedeljo, dne 10. oktobra smo tu pokopali g. Ivana Baumana, veleposestnika, cerkvenega ključarja, bivšega župana občine Cirknice, slovitega vinogradnika ter zavednega narodnjaka in katoliško zavednega moža. Dosegel je lepo starost 76 let. Udeležba na pogrebu je bila naravnost ogromna. Spreved je vodil od hise žalosti v spremstvu 9 gg. duhovnikov jarenski dekan in kanonik č. g. Čizek, ki je bil 40 let osebni prijatelj pokojnega. Pri hiši žalosti se je poslovil od pokojnika njegov osebni prijatelj in sodelavec v narodnih bojih na meji mariborski podžupan Zebot. Slikal je pokojnika kot vzor moža v vsakem oziru. G. Bauman je bil posebej pridnost in poštenost. Bil je prvovrstni vinogradnik in je v naše kraje zanesel napredno gospodarstvo. Svoji družini je bil skrben oče in je vse otroke dobro preskrbel. V njegovi hiši so se zbirali narodnjaki v časih najhujših narodnih borb in on je znatno prispeval s svojim velikim vplivom, da smo Slovenci v Št. Ilju zmagovali. Pokojnik pa je bil tudi zvest katoličan, pobožen, izvrševal je po navadi pradedov točno vse verske dolžnosti, rad je prejemal sv. obhajilo ter je glede pobožnosti bil vzgled vsakemu. Dolgo vrsto let je bil cerkveni ključar in sv. Oče ga je odlikoval z zlato kolajno za zasluge za cerkev in papeštvo. Bil je tudi oče revežev ter je na tihem razdelil velike vsote za siromake. Velik dobrotnik je bil tudi domači cerkvi. Sodeloval je pri domači posojilnici in drugih narodnih in gospodarskih organizacijah. Prevostije ali sovražnosti ni poznal. Ljudstvo ga je častilo in visoko spoštovalo.

Na grobu sta se poslovila od vrliga pokojnika dekan in kanonik g. Čizek, ki je povdarjal globoko vernost pokojnikovo in je naglašal, da če bo Baumanova hiša sledila svetlemu vzgledu umrlega očeta, jo bo vedno spremljal nebeški blagoslov, ter g. kaplan Rausl v imenu domače fare in domačih organizacij. Cerkovni ključar g. Lilek je nosil pred krsto visoko odličje, ki ga je g. Bauman dobil od sv. Očeta. Domači pevski zbor pod vodstvom g. Rakuša je na domu in na grobu zapel pretresljive žalostinke. Mariborska gasilska godba pa je spremljala spreved z žalnimi koračnicami. Padel je zopet trden naš obmejni hrast. Svetila blagomu pokojniku nebeška luč! Družini naše sožalje!

Avtomobilska nesreča industrijalca

Konjiški veleindustrijalec in lastnik usnarne Alfred Lavrič (Laurich) se je v Domžalah hudo ponesrečil. V njegov osebni avto se je zadel to-vorni avtomobil. Trk je bil zelo hud. Lavričev avto je čisto etrt in skvččen. Lavrič samega je stisnil volan v trebuh, tako da je trajalo več ko četrt ure, preden so ga rešili, kar je bilo še posebno težko, ker je gospod zelo velik in močan. Dobil je poškodbe na obrazu in na kolenih. Prepeljal so ga v Slov. Konjice na dom, kjer se mu je stanje poslabšalo. Najbrž ima tudi večje notranje poškodbe.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi, vzemite
zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega
»Franz-Josel grenčice«.

† M. Mihaela Šmitek

V uršulinskem samostanu v Škofji Loki je včeraj popoldne ob pol 3 v 76. letu starosti izročila svojo blago dušo Bogu m. Mihaela med svetom Frančiška Šmitek. Doma iz Kroke, je po končanem učiteljskem več let službovala kot svetna učiteljica v Bohinjski Bistrici in v Boštanju. Leta 1895. je vstopila v samostan uršulink v Škofji Loki.

Rajna je bila izredno nadarjena in podjetna. Še pred vstopom v samostan je prestala izpit za meščanske šole, ki je bil tiste čase redkost. Kot redovnica je dolga leta z veliko nesebičnostjo in požrtvovalnostjo delovala na meščanski šoli, kjer je bila tudi več let ravnateljica. Prav do letošnje pomladi se je z mladeniško živahnostjo in svežostjo zanimala za vse probleme znanosti. Njeni najljubši predmeti pa so bili slovenščina, matematika, slikanje in ročna dela, v katerih je bila izredno izurjena. Njeno življensko delo pa je lepo urejeni prirodoslovni kabinet škojloškega gradu. S koliko ljubeznijo in vnujo je rajna zbirala predmete za svoje zbirke!

M. Mihaela je imela veliko srca zlasti za reveže in za misijone. Naravnost iznajdljiva je bila v tem oziru. Mnogo siromakov se je pač s hvaležnostjo spominja.

Ce je bila velika v življenju in delu, je bila še večja v trpljenju in umiranju. Vsak dan iznova smo občudovali njeno veliko vdanost v voljo božjo. Do zadnjega pri zavesti, se je veselila snidenja z Zeninom. Z njo je šlo kot bogata žetev za nebasa njeno ogromno delo.

Pogreb bo v sredo 13. oktobra, ob 4. uri popoldne.

Njenim številnim učenkam in znancem jo toplo priporočamo v molitev. Naj počiva v miru!

Naval na univerzo

Univerza je zadnjih deset dni spet oživela. Že od 25. septembra trajajo prav živahno vpisovanje na vse fakultete, zaradi posebnega velikega navala in pa zaradi dveh praznikov, zaradi katerih je moralo biti vpisovanje na univerzo prekinjeno, pa je rektorat podaljšal vpisovanje še za dva dni. Včeraj je ob koncu vpisovanja, ki je trajalo navadno od pol devetih do natanko pol enih, čakalo še mnogo akademikov za vpis. Seveda niso mogli priti vsi na vrsto. Zato bo torej zadnji dan vpisovanja. Pozneje se bo lahko vpisal samo, kdor bo plačal dopolnilno takso 50 dinarjev in to do 20. oktobra. Na kvesturi imajo uradniki polne roke dela, saj se je vsak dan vpisalo nad dve sto slušateljev, zanimiv pa je pojav, da je med njimi vsako leto čedalje več slušateljic. Do danes se je vpisalo na univerzo že čez 1500 slušateljic in slušateljic. Ker pa vpisovanje še ni zaključeno, sklepajo, da se bo letos vpisalo na univerzo več kakor prejšnja leta, nad 1700 slušateljic. Kakor je znano, je bilo letos odpravljenih pri vpisu precej takš, zlasti takša 100 dinarjev, pa tudi šolnine so prosti vsi, katerih starši ne plačajo več kakor 800 dinarjev davka. S predavanji bodo pričeli 15. oktobra.

Nova ulica v Ljubljani

Zadnji lepi jesenski dnevi dajejo raznim gradbenim podjetjem poslednjo priliko, da dokončajo razna stavbna in zidarska dela. Ob Taboru prav te dni izkopavajo temelje za novo ulico, ki bo vezala Komenskega ulico z Ilirsko. V ta namen so morali podreti dve stari hiši ob Vidovdanski cesti, ki sta bili izgrajeni nove ulice v veliko napotje. Podrli so hišo, ki je last Mestnega gradbenega urada in Černetovo hišo, tako da je zdaj viden prost prehod od Komenskega ulice pa prav do Ilirske ulice. Nova ulica bo dolga okrog 180 metrov in široka obenem s hodniki 8 metrov. Delavci prav živahno izkopavajo zemljo in pripravljajo ugodna tla za gradnjo cestnice. Odkopano zemljo odvažajo na Vrazov trg za cerkvijo sv. Petra. Cesto so začeli urejati prejšnji ponedeljek, zdaj pa je že vidno, koliko bo pridobil ves novi okraj z novo ulico. Ob ulici namreč zdaj rastejo prav lepe vile, ki bodo zapuščene Kravjo dolino popolnoma prenovile.

S šentjanškega prosvetnega tabora

Fantje v krojih korakajo v sprevedu. Spredej nosijo nove zastave. Zanimivo je, da so fantje doma skoro izključno iz mirenke doline in iz bližnjih dolenjskih krajev — torej sami dolenjski fantje.

Med sv. mašo na taboru v St. Janžu.

Življenje med Eskimi

Školovsko posvečenje v snegu in ledu

* Prav dober zemljevid o Severni Ameriki moraš vzeti v roke, da najdeš kraje: Fort Churchill, Chesterfield Inlet, Pont Inlet, Igloolik. Tu dobiš Churchill, ki je zaznamovan le z majhno piko, prilično tam, kjer preseka 59. širinska stopinja zahodne bregove Hudsonovega zaliva. In kakih 800 km bolj proti severu — je Chesterfield Inlet. V Churchillju je tudi železnica; Fort Churchill je končna postaja te proge, ki spaja Hudsonov zaliv s kanadskimi zahodnimi pokrajinami. V Chesterfield Inletu pa ni nobene železnice, seveda je tudi ni bolj na severu.

Precej težavno je bilo torej potovanje številnih kanadskih duhovnikov, ki so se 20. avgusta t. l. šli na zborovanje v Chesterfield Inletu, kamor jih je bil »škof severnega tečaja«, pater

vu Repulse. Ko je prispel v Chesterfield Inlet in ko se niti še ni znebil svojega eskimovega oblečila, so mu v njegovo veliko začudenje sporočili, da ga je papež imenoval za pomočnika (pomožnega škofa) škofa Turquetila in da bo na zborovanju posvečen v škofa.

To posvečenje v škofa je bilo pač eno najčudovitejših, kar jih je bilo kdaj na svetu. Udeleženci zborovanja so bili zbrani v leseni cerkvi v Chesterfield Inletu in od glave do pete zaviti v kožuhe. Pri cerkvenih vratih so tulili vprežni psi, iz dalje je odmevalo grmenje ledenih gor in zdaj pa zdaj se je oglašilo grozeče brundanje kakega severnega medveda.

Tako so »gostje iz civilizacije« dobili tudi kaj pravo sliko o življenju svojih bratov v eskimovskem misijonstvu. Misijonarjem, seveda, so bili vsi ti »prirodni pojavi« vsekdanja zadeva; čudno se jim je zdelo le to, da je bilo toliko ljudi krog njih. Zlasti je bil presenečen škof Turquetil, ki je videl, kako je bilo njegovo prizadevanje venčano z lepimi uspehi in kako je njegovo delovanje na trdnih temeljih.

Škof Turquetil je pa v tistih dneh zborovanja obhajal zaeno 25-letnico, odkar je bil sklenil, da prodre od jezera Caribu, kjer je tedaj deloval, do Hudsonovega zaliva in se utabori sredi poganskih Eskimov v Chester Inletu.

Cetrletotletja je bil misijonar v najhujših misi-

jonskih pokrajinah sveta! Prvih šest let ni imel niti malo uspeha. Nasprotovali so mu s sovražnostjo, žaljivkami, zasramovanjem. Njegovi tovariši so ga drug za drugim zapuščali. Nekaj jih je pomrlo zaradi podnebnja, drugi so zboleli. Krsti so bili tako redki, da se je hotel redovniški predstojnik vrniti, ker uspehi niso bili v nobenem razmerju z velikimi žrtvami.

A pater Turquetil ni obupal. Zdržal je in zares so se začele razmere boljati. Leta 1920 je krstil 16 Eskimov; leta 1921 že 21 in 1923 jih je bilo 50. Leta 1924 so otvorili novo misijonsko postojanko na Eskimovem rtiču, ki je kakih 400 km južno od Chesterfield Inleta. Leta 1925 so ustanovili apostolsko prefekturo Hudsonovega zaliva. In leta 1932 je postal pater Turquetil škof in apostolski vikar teh pokrajin. Po vsem svetu je odlej znan z imenom »škof severnega tečaja«.

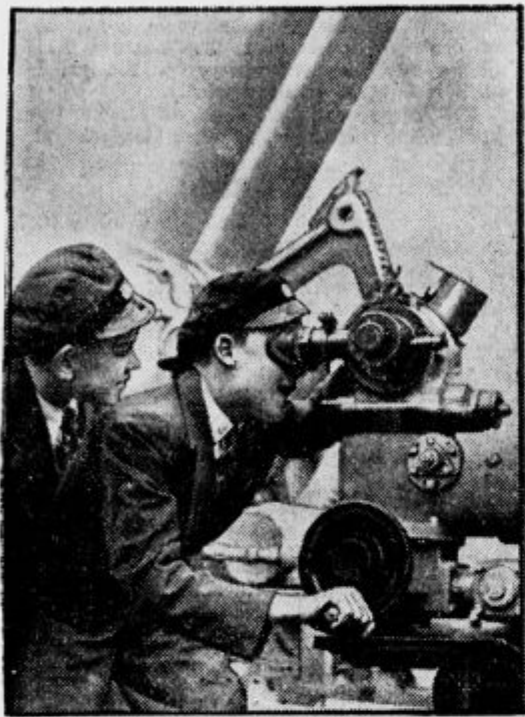
Neskončno velika je škofija, ki je pod duhovnim vodstvom škofa Turquetila. Od daleč si jo moremo predstavljati, če zvemo, da se samo severni del škofije, ki bo zdaj v varstvu škofovega koadjutorja Clabauta, razteza 1000 km v dolžino; na vzhodu meji na morje, na zahodu je pa v pravem pomenu besede — brezmejen. — Škof Turquetil je ustanovil 11 misijonskih postojank. Sleherna ima v oskrbi pokrajino, ki meri v premeru 600 do 800 kilometrov. Če pomislimo na strahovito podnebje tistih pokrajin; če se zamislimo v ne-

Kitajska prostovoljka

ekončno dolge zime s strašnim mrazom, z ledenimi in snežnimi viharji, pa v divjosti pokrajin, ki so večina v samih ledenikih in snežnih pustinjah, na jugu pa v gozdovih, — potem si tako po malem ustvarimo podobo o težkočah, ki se morajo boriti z njimi misijonarji kot verski oznanjevalci in pionirji kulture in civilizacije. Pravo sliko pa šele dobimo, če zvemo, da je v vsem tem neskončnem svetu »škofa severnega tečaja« samo 7 do 8000 Eskimov! Koliko gorečnosti, požrtvovalnosti in junaštva je treba, da si v takih prilikah misijonar! Tu zares ni prav ničesar, kar bi si mogel človek pridobiti s tega sveta. Tu je zgolj »duhovno polje«, ki ga misijonarji kot Kristusovi poslanci obdelujejo v najhujših razmerah in ki v službi tega poslanstva prej ali slej umrjejo kot žrtve Kristusovih nauk.

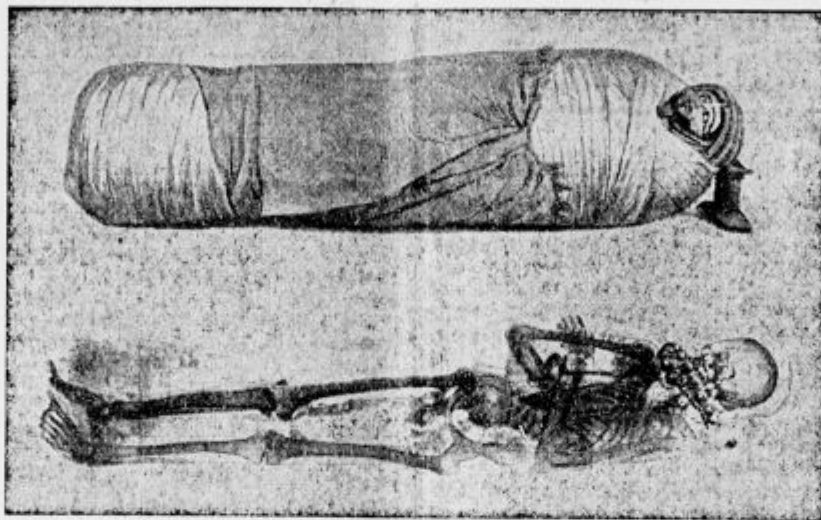
V takih prilikah je pa veaka duša neka vredna in to vrednoto se učimo spet ceniti. In tudi uspehe škofa Turquetila moremo pravilno presojati, če se zamislimo v razmere tega ledenega sveta. V okolici Chesterfield Inleta so zdaj vse družine Eskimov krščanske. Tudi drugod napreduje misijonstvo, tako da je tri četrte vseh Eskimov krščenih, kar je velik del vsega ljudstva Eskimov. — V arktičnih pokrajinah je vsega skupaj 35.000 Eskimov. S tem, da je bil Armand Clabaut imenovan in posvečen za koadjutorja, se je začelo novo poglavje v misijonem delovanju med Eskimi. — Novi škof je po letih pač najmlajši škof na svetu. Bil je leta 1900 rojen v Lillu v Franciji in je torej postal škof v starosti 37 let.

Razne šole v Stockholmu so si te dni šle ogledat bojne ladje švedskega brodograja, ki so po manevrih pristale v pristanišču prestolnice. Z vso vnemo se neki dijak ukvarja z napravo za streljanje v letala.

Aršene Turquetil, povabil. Z vlakom, ki vozi po dvakrat na teden, so »gostje iz civiliziranega sveta« prišli do Churchilla, ki je škofova prestolnica. V Churchillju je bilo več letal pripravljanih, ki so potnike prenesli v Chesterfield Inlet. Po isti poti so se gostje po zborovanju tudi vrnili v »civilizacijo«.

Vendar so imeli ti gostje z zahoda še lepo potovanje spričo onih, ki so prišli s severa, z misijonstva v Pont Inlet ali z otoka Southampton. Nobenega drugega prometnega pripomočka niso imeli ko vozove z vprego severnih jelenov in sani s pasjo vprego. Ze več tednov pred začetkom zborovanja so morali oditi s svojih misijonstev na nevarno pot, da so v pravem času dospeli v Chesterfield Inlet. Tako se je tudi zgodilo, da tisti mož, ki je bil potem središče vsega zanimanja na zborovanju, ni ob začetku svoje vožnje prav nič vedel, kaj ga še čaka. To je bil član reda oblatov, Armand Clabaut, ki ima svojo postojanko ob zali-

Čudovit uspeh moderne znanosti je dosegel vodja »Njujorškega mestnega muzeja za umetnost«. Z Röntgenovimi žarki je odkril v mumiji Vá, ki so jo našli šele l. 1920 v Egiptu, dragocen zaklad neprecenljive vrednosti. Röntgenovi žarki so pokazali čudovito silo bogastva 11. dinastije. Vajevi členki so čez in čez posuti z dragulji. Pravijo, da bodo mumijo razvili, vendar bo treba za to še dolgih priprav. Na sliki je mumija Vá zgoraj, spodaj pa Röntgenova slika.

Čebele so vdrle v cerkev

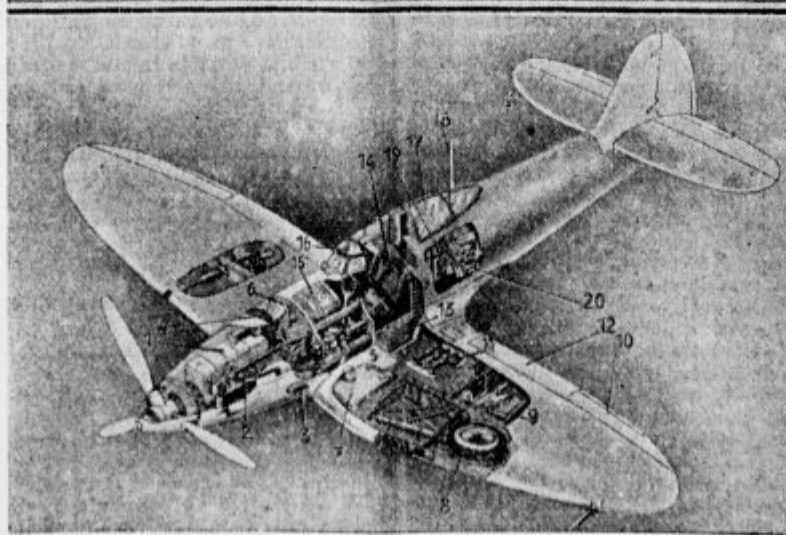
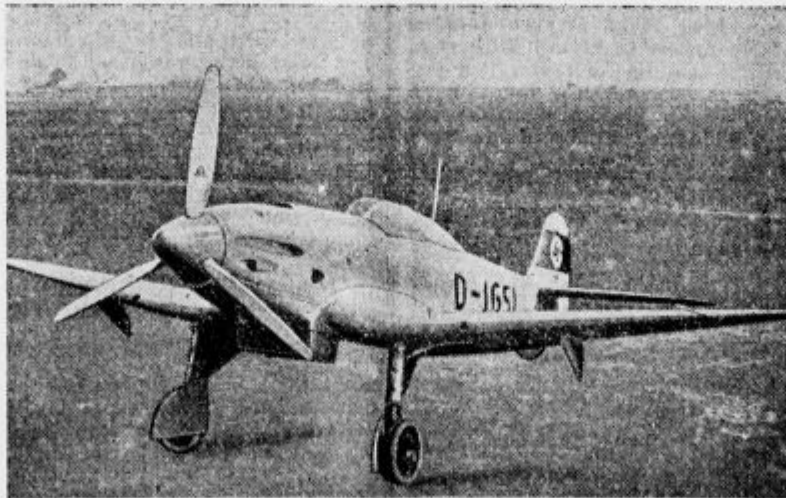
Napadle se pogrebce - Pokopališki med

Pozorni čitatelj, ki je navajen, da sliši o čebelah le dobre stvari, se je letos že brez dvoma čudil, ko je bral o njih tako nenavadne in prav nič dobre stvari. — Tako je bilo, na primer, v časopisih poročilo: »Čebele so napadle cerkev,« da so v neki angleški cerkvi čebele preprečile črno mašo. Kar se pa zdi nenavadnemu pa tudi šolanemu človeku čudno, si pa zna vsak čebelar dobro pojasniti. — To je bila brez dvoma taka črna maša, ko je bila krsta z mrlcem v cerkvi, na krsti polno vencev, a cerkev nemara na pokopališču.

V jesenskem času ne morejo čebele ničesar več najti na travnikih in v gozilih, pač pa dobijo pašo na vrtovih in pokopališčih, kjer cveto astra in begonije, balzamine, gladiole, anemone, georgine itd. Vse te košarice in ustnice pa so čebelar izredno priljubljene, kakor tudi cvetje bršljan. Pri astrah in gladiolah je naravnost nevarno vrvenje čebel. Vsakemu vrtnarju je to znano in tudi prodajalke cvetic na trgu se spomladi in jeseni komaj ubranijo neznanskega navala čebel.

Pri omenjeni črni maši, ki je ni bilo moči dokončati v cerkvi zaradi čebel, je bilo prav kaj sličnega. Bržkone se je množica čebel zarila v cvetje vencev, kjer so našle v jesenskih rožah med ali prah. O kakem roju tu ni govora, ker rojijo čebele v maju in juniju, malokdaj v juliju, kasneje sploh ne. Le včasih je slišati o kakem »sestradanem roju«, ki iz obupa izleti iz panja. Mogoče je bil ondi kak tak roj.

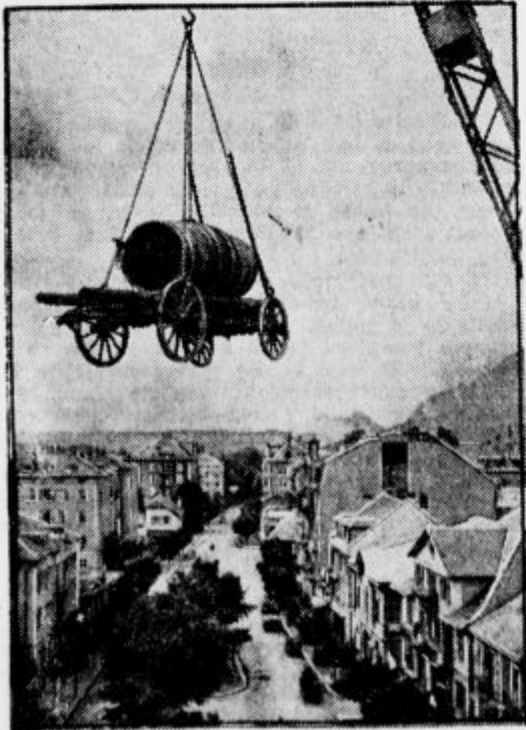
Znano je, da dobijo čebele na pokopališčih dosti medu. Tako poročajo z Dunaja, da so na ondnotnem pokopališču samo v juliju nabrale čebele 10 kg medu, drugod pa so imeli čebelarji v tem mesecu izgube od 2 do 3 kilogramov. Tudi pri pogrebih je čebele večkrat videti. O nekem severnočeškem župniku, ki je bil velik prijatelj čebel, vedo povedati, da so čebele spremile svojega gospodarja na zadnji poti. In vendar tu ni misliti na kako zvestobo kot pri psu, ampak je vse le zaradi cvetja. Dotični župnik je imel, kot je sploh navada čebelarjev, na vrtu pač taka drevesa, grmovja in rože, ki so tudi čebele imele

Samosedelno lovsko letalo »He 12« je eno najmožnejših in najmodernejših letal tega tipa. Izvršila ga je nemška tvrdka. V širino meri 9,2 m, dolgo je 9 m, visoko 3,7 m. Motor ima 685 konjskih sil in brzino 485 km na uro. Letalo je opremljeno z dvema negibnima strojnicama, dvema topovima (v krilu) in šestimi bombami po 10 kg. Letalovo območje je 1100 km; v 1,2 minute se dvigne 1000 m visoko, a največ se more dvigniti 8000 m.

Mast iz pomij

Na državnem zborovanju o gospodarskih vprašanjih v Hannoveru so preračevali stanje o preskrbi Nemčije z mastjo: Razna pota bo treba izslediti, so dejali zastopniki gospodarskih panog, da popolnoma odpravijo uvoz inozemskih maščob. Predvsem je treba v večji meri proizvajati živalske in rastlinske maščobe. Dalje naj se izrabijo maščobni viri, ki so bil doslej premalo izrabljeni. Posebno so tu na vrsti: ribja olja, olje iz sadnih pešk in koščic, olje iz pešk grozdja, kavino olje itd. Mast iz kosti in pomij je treba izkoristiti! Nemški lov na kite bo mogel dajati velike množine maščob, ker so vprav zdaj odjadrala številna brodovja na kite na lov. Zdaj proučavajo vprašanje o pridobivanju olja iz slaničnikov, vendar tozadevno proučevanje še ni končano. — Dalje se ne sme več uporabljati hranilnih maščob za tehnične namene. Tako bo treba, na primer, delati milo iz drugačnih snovi. Dobro so se obnesli poskusi z maščobno kislino iz parafina. Tudi pleskarske barve in sploh barvila bo treba proizvajati iz umetno narejenih snovi, da bodo tako prihranili tozadevna olja za preživljanje. Tudi sestavine glicerina bodo še izrabili. —

V Švici obhajajo trgatve in so v znak te slovesnosti obesili nad nekim mestom kar voz s kadmii.

kaj od njih. Ko je umrl, so brez dvoma naredili vence in šopke iz cvetja z njegovega vrta. Čebele, navajene tega cvetja, so posedle tudi te vence in so jih spremljale do groba. In tako so čebele nehote spremile svojega skrbnega gospodarja na njegovi poslednji poti.

Tako in nič drugače je bilo tudi pri prekinjeni črni maši v Angliji, posebno še, če je bilo pokopališče kraj cerkvi. A te čebele, ki »gredo za pogrebom«, pač nikomur ne store nič žalega, razen če jih kdo podi z ruto ali udriha po njih. Tedaj se čebela razdraži in njeno sikanje ne obeta nič dobrega. Zatorej je treba čebele povsod in zmeraj pustiti v miru in mirno ravnati z njimi.

Lovska smola.

»Očka, povej mi vendar, ali je to res mogoče, da so ee včasih le z lovom preživljali?«

Telefonski pogovori na ploščah

Holandska poštna uprava je uvedla avtomate za obdržanje pogovorov. Ko je konec telefonskega pogovora, zdrknejo iz avtomata plošče s pogovorom in jih morejo poslati po pošti dotični osebi, ki je bil pogovor zanjo. Češkoslovaška vlada preiskuje to novost in jo bo uvedla v svoji državi.

Kitajske novce kujejo na Dunaju

Kitajska vlada je naročila v dunajski kovnici za denar 120 milijonov kitajskih novcev. Novi bodo iz zlitine bakra in niklja v vrednosti po 5, 10 in 20 centov. To je največje naročilo v dunajski kovnici po tistem času, ko so Italijani prevzeli kovanje tolarjev Marije Terezije za Abesinijo, katere so prej izgotavljali na Dunaju.

Izreži!

ZA BOLNIŠE S SLABIM ZELODCEM
KOSTANJEVA KAŠA

Kostanje narežete in jih daš za 10 do 15 minut v vročo pečico. Potem jih olupiš. Olupljene skuhaš na mleku, jih pretlačaš, dodaš svežega presnega masla, malo sladkorja (dobro je, če ga na ognju zarumeniš) in malo kisle smetane ali juhe.

TEL. 27-30 SLOGA

Hči Samuraja

Prvi veliki nemško-japonski film v režiji znamenitega avtora alpinističnih filmov dr. ARNOLDA SETSUKO HARA FRANCJA. ISAMU KOSUGI

TEL. 21-24 MATICA

Nova pota slavnega pevca in divnih pesmi Louis Gravelle-ja v veleštimu

Pesem obtožuje

Gina Falkenberg Hanna Waag

TEL. 22-21 UNION

Duhovito zabavno filmsko delo

Dragoceni poljub

v glavnih vlogah Liane Haid, Ivan Petrovič, Hans Moser, Theo Linggen, Heins Rühmann.

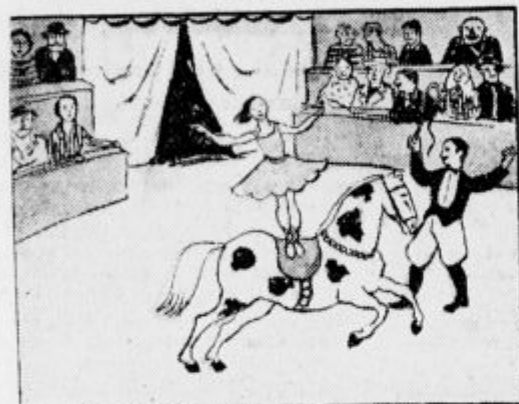
Glasba Robert Stolz.

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Triperesna deteljica

Spisal M. Končič. — Oustriral M. Sedej.

Druga točka sporeda je bila še lepša in zanimivejša od prve. V cirkusko areno je pridiral prelep belec z mlado deklico na hrbtu. Mož sredi arene je zamahnil z bičem in konj je najprej počasi, potem pa čedalje hitreje tekkel v krog. Deklica na njegovem hrbtu je sredi najhitrejšega teka izvajala prave vrabčije: skočila je na tla, takoj nato

pa se je spet pogrnala na žival, vzpela se je na noge in stala na nji s smehljajom in obrazom; na zadnjem pa je na dirajočem konju napravila celo stoto.

Peter, Nande in Jožek so strmeli, strmeli in se niso mogli dovolj načuditi spretni jahalki.

»Ta ti je pa od hudimana!« je poln občudovanja vzkliknil Nande — in Jožek mu je neutezoma pritril.

Viharno pleskanje je zadonelo po cirkusu. Mlada jahalka se je prijazno smejala in se priklanjala na vse strani.

Programi Radio Ljubljana

Torek, 12. oktobra: 11. Solška ura: Kakšno hrano naj uživam in kako naj jem, da bom zdrav in krepek (g. dr. Franta Miss) — 12. Virtuozni (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Čas, spored, obvestila — 13.15 Koncert Radijskega orkestra — 14 Vreme, borza — 14.30 V modernem ritmu (plošče) — 14.40 Krščanstvo in nacionalna misel (g. dr. Fr. Veber) — 15. Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 15.30 Nae. ura: O narodu in državi (Srđja Djokić, novinar) Zagreb — 15.50 Zabavni zvočni tednik — 20 Plošče: Rossini in Weber — 20.20 J. Jurčič: Tugomer, žaloigra (izvajajo člani rad. igr. družine) — 21.30 Orgelski koncert (plošče) — 22. Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Koncert Rad. orkestra.

Drugi programi

Torek, 12. okt.: Beograd 11: 20 Harfa, 21 Plošče, 22.30 Narodne melodije — Beograd 11: 7.10 Klavir, 13.45 Predavanje o Skopju, 21.30 Vokalni koncert, 22.15 Belgradske noči — Zagreb: 20. Igra, 20.30 Vokalni in orkestralni koncert, 21.30 Pihala — Dunaj: 19.40 Nar. pesmi, 20.10 Orkestralni koncert, 22.30 Zabavni koncert, 22.45 Wagnerjeva opera »Tristan in Izolda«, 22.45 Glasbena glasba, 22.55 Jazz — Trst-Milano: 17.15 Violončelo, 21. Vojaska godba, 22. Igra, 22.40 Ples, glasba — Rim-Bari: 21. Opera »Luiza« — Praga: 19.15 Orkestralni koncert, 20.30 Violončelo, 20.55 Jesenska simfonija, 21.55 Stare skladbe za pianino — Pariz: 20. Sramel, 21. Simfonični koncert, 22. Plesna glasba — Köln: 19.10 Lovske pesni in zgodbe — Lipsko: 20.30 Suški kulturni večer — Stuttgart: 20. Zabavni koncert, 21.15 Orkester in zbor — München: 20.30 Operna in filmska glasba — Beromünster: 20.15 Simf. koncert — Strasburg: 21.15 Opera — Bukarešta: 20.30 Simfonični koncert, 22.30 Zabavna glasba — Sottena: 20. Vokalni koncert, 21. Poster koncert, 22.15 Zabavna francoski glasba — Paris P. T. T.: 21.30 Simfonični koncert.

Agnes Günther:

114

Dušica - Rožamarija

»Imenitno.« izpregovori Harro, »tako si torej ogledujete vzorno kmetijsko! Morda bo ravno tako dobro za vas, če se malce iztegnete. Jaz nisem nič prav prepričan o vaših gospodarskih zmoglostih.«

»Kaj more biti lepšega na svetu, kakor iztegniti se! To je poezija lenarjenja! Kako malo ljudi zna to primerno ceniti!«

Na ta Alfreddov hvalospev o lenarjenju reče Rožamarija:

»Nocoj pa hočemo vendarle na izprehod, ko otrok zaspi. Zdaj se že zgodaj utrudil. Rada bi zbrala velik šopek za dvoranico. Potočnice, beli trn, kalužnice in bukovje. V nedeljo so binkošti, te bo vendar treba praznovati!«

»Toliko sem že elišal govoriti o vaših praznikih, sestrična, da bi prav rad enkrat obhajal z vami kakšno slavo.«

Doslej so mi pomenjali prazniki nekaj dolgočasnega. Male radosti si človek najbolje pripravi sam!«

»V dvojici, ste hoteli reči,« je vrzel vmes Harro. Sicer bi pa res rad zopet priredil slavo za blagoslovitev dvoranice! Mnogi ljudje, godba in cvetlični venci! Toda nobenega moškega bitja v črni hlapecovski obleki in v raznih ceveh! Tudi mi naj ne prihaja blizu nihče s frizuro kaznjence, kot jo nosite vi, Alfred!«

»O nebesa! Kaj mi početi? Jaz si vendar ne morem pustiti rasti belorumenega strnišča!«

»Oh, kako vas obžalujem!« ga draži Harro. »Mar ste to imeli od nekdanj?« — Torej zgolj strnišče vam raste!«

»Harro, ti si zloben,« ga pokara Rožamarija. »Veste, Alfred, moj mož namreč ne mara ostrževati glav.«

»Neizmerno sem norečen! Bom videl, kaj se

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Dn 1.—; žentlovanjski oglas Dn 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Dn 10.—. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enkolonska 3 mm visoka pletina vrstica po Dn 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znak.

Službo dobi

Službo dobi

starejša kuharica, zmognjena gostilniška kuha. — Predpogoj: pridna, poštena, varčna. Plača po dogovoru. Nastop takoj. — Plaustelner Franc, gostilničar in mesar, Sevnica.

Denar

Vrednostne papirje

vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani, Krekov trg 10, tel. 27-53

BANČNO KOM. ZAVOD

in MENJALNICA

Aleksandrova ulica št. 40

vnovčuje

HRANILNE VLOGE

bank in hranilnic,

kupuje

vrednostne papirje, valute in zlatnike po najvišji dnevni ceni,

[Pohištvo]

Več spalnic

vezanih, orehovo politiranih, s petletno garancijo, po 6800 din nudi Malenšek, Dravilje, Slepi Janez.

Kupimo

Vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah

CERNE, juvelir, Ljubljana

Wolfova ulica št. 3

Prodamo

Lep jedilni kostanj

rešetan, nudi najceneje

Artur Nachbar, Radeče.

Tekače (tepihe)

največjo izbiro, meter od 15 din naprej, nudi nova trgovina Gorčar, Sv. Petra cesta 30.

Suhe gobe

kupuje

Severek

Ljubljana

Gospodarska c. 5

Najboljši

trboveljski

premog

brez prahu

koks, suha drva

I. Pogačnik

Boharjeva 5 Telefon 20-59

Sirite »Slovenca«!

H O B Y

Revolucija v gospodinjstvu

čisti in polira vse, vse . . .

prava radost gospodinjstva

postrežnice Novo pakovanje

zeleno škatle.

Zahtevajte povsod.

Prodamo

kompletno novo masinerijo kakor tudi sušilnico in embalažo za izdelavo toaletnega mila in kozmetike. Resni kupci naj se obrnejo na Protagando d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5 pod »R. 4257«.

Auto-motor

Motorno A. D. S.

500 cm. voženo 25.000 km

novi 1933 l., se proda ali

zamenja za stavbni les

ali jedilnico. — Naslov:

Kragl, Brežice. (f)

Vnajem

IŠČEJO:

Oseba

verzirana v svoji stroki,

s kavčico, vzame v najem

dobro idočo gostilno na

prometnem kraju. Ponudbe

v upravo »Slov.« pod

»Samostojna« št. 16401.

Hišo

prilagojeno za trgovino, z

večimi prostori na pro-

metnem kraju, vzajem v

najem, eventual. kupim z

ugodnim odplačevanjem.

Ponudbe upravi »Slov.«

pod »Predmetje« 10.385.

ODDAJO:

Trgovino stekla

porcelana in barv, dobro

vpeljano, dam v najem s

stanovanjem. Ponudbe v

upr. »Slov.« v Mariboru

pod »100.« (n)

Lesni trgovci in mlinarji

pozor! Na periferiji Ma-

ribora, ob Ptujski cesti,

kjer se veliko zida, se da

v najem velik, pokrit pro-

stor za lesno trgovino.

Odda se tudi primeren

prostor za menjalnico ži-

ta. Oboje brez konkuren-

ce. Eventuelno sprejemno

poslovodstvo. Naslov pove

uprava »Slov.« v Maribo-

ru pod št. 1685. (n)

SOBE

ODDAJO:

Sobico s štedilnikom

opremljeno, poceni oddam

— Naslov v upravi »Slov.«

pod št. 16388. (s)

Veliko prazno sobo

parketirano, s posebnim

vhodom, oddam s 1. no-

vembrom. Sv. Petra c. 14.

Razno

Odvetniška

pisarna

v industrijskem mestu

Slovenije, pod ugodnimi

pogoji naprodaj. Ponudbe

v upravo »Slovenca« pod

»Ugodna prilika« 16.265.

Osebe, ki so prišle v leta, se zanimajo za nauk o artrizmu, boječ se vseh bolečin, katere povzroča revmatizem v sklepih in mišicah, stalne neuralgije ali, kar se česse ponavlja, žolčnih kamnov, bolečin v ledvicah, protina, migrene, debelosti, nadehe itd.

Zaradi tega je potrebno, posebno za onega, ki je že prekorajil petdeseto leto, odstranjevanje nakopičene sečne kisline, katere pomaga razvijanju artritizma.

URODONAL je priporočen od višjih zdravniških krogov kot razkrajalec sečne kisline.

URODONAL

olajšava izločevanje strupov iz organizma

Etablissement Chatelain dobavitelj pariških bolnišnic.

22 velikih odlikovanj! Pariz.

Oglas reg. pod št. 14.037/34.

Dobiva se v vseh lekarnah. — Glavni zastopnik za kraljevino Jugoslavijo:

»STERILAB«, angleški kemijsko-farmaceutski laboratorij Braće J. Jo-

vanovića, Beograd, Knez Mihajlova ulica 33. — Telefon 22-295.

„SLOVENE“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

ZAHVALA. Ob priliki nenadne bridke izgube dobrega soproga in skrbnega očeta

ANTONA PERUSEKA, poštnega zvanienika v Sevnici

se čutimo polni hvaležnosti dolžni, da se za vse izraze sočutja ob tužnih trenutkih prav iskreno zahvaljujemo. Zlasti naj bodo deležni naše hvaležnosti č. g. kaplan Kordeš z asistenco, ki je vodil pogrebni sprevod ter se ob odprtem grobu ganljivo poslovlil od pokojnika, uradni predstojnik pokojnega g. Lindič, številni službeni tovariši, predvsem g. Penko, predsednik njih strokovne organizacije, za žalni poslovljeni govor, končno mnogi prijatelji in znanci, ki so se udeležili žalostnega spreveda na pokopališče. — Vsem najiskrenejša zahvala!

DRUZINA PERUSEKOVA

Iskrena zahvala

vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin mojega nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Karola Binderja

tovarnarja

Posebno zahvalo izrekam preč. duhovščini, zdravniku gosp. dr. Volavšku, delavstvu tvrdke A. Rojina & Co. za lepo spremstvo in podarjeno cvetje ter njih v dušo segajoč govor na kraju počitka, dalje vsem darovalcem lepega cvetja, prijateljem in znanem za ves njih trud in tolažbo.

Ljubljana, v oktobru 1937.

Gusti Binder z otroci

Umrli nam je danes ob 7.45 po dolgi, mučni bolezni naš nepozabni, dobri mož in oče, gospod

Herman Krenn

rudniški upravitelj in blagajnik Kranjske industrijske družbe na Jesenicah

Pogreb bo v sredo, dne 13. oktobra ob 16 iz hiše žalosti, Cesta v Rožno dolino št. 18a, na pokopališču na Viču.

Ljubljana, dne 11. oktobra 1937.

Marija, soproga

ing. Herman, sin; Griseldis, hčerka

in ostalo sorodstvo.

Vseučiliška knjižnica bo še letos pod streho

Ljubljana, 11. oktobra. 15. oktobra bo poteklo leto, kar so delavci začeli na Turjaškem trgu kopati temelje novi vseučiliški knjižnici. Dan, ko so delavci zasadili prve lopate in krampe, je naša akademska mladina proslavila kot dan, ko se ji je po dolgotrajnih bojih posrečilo doseči prvo točko uspeha v nizu raznih načrtov, ki jih je sklenila izvesti Akademska akcija.

Zdaj, leto dni po tistem svečanem trenutku, pač ne bo nihče več mislil, da Slovenci ne bomo imeli vseučiliške knjižnice, ker je postalo dejstvo njene izvedbe že samo po sebi tako razumljivo, da je naša mladina takoj, ko je dosegla prvo točko svojih načrtov, pristopila k novi zahtevi po izpolnitvi naše univerze, k zgraditvi kemičnega inštituta itd. Reporter pa je kljub temu občutil prijetno dolžnost, da se zdaj, ko je vseučiliška knjižnica že zgrajena do najvišjega nadstropja, malo sprehodi po terasah velike monumentalne palače, v kateri bodo shranjeni večstoletni spomeniki naše narodne kulture.

Ves prostor, na katerem stoji danes stavba vseučiliške knjižnice, obsega 2000 kvad. metrov. Tla so betonirana in ojačena z železom, samo srednji temeljni zid je širok 8 kvad. metrov in 70 cm debel. Kakor je znano, je nova stavba zgrajena po Plečnikovem načrtu, ki družji v sebi monumentalnost s praktičnostjo. Vsa zgradba kaže že zdaj lepo podobo, kako bodo razporejeni posamezni oddelki.

V pritličju bodo prostori za časopise, za ekspedicijsko in stanovanje za vratarja. Prvo nadstropje je določeno za razne uradne prostore, za profesorsko čitalnico, za razstavno dvorano, posebna soba pa bo urejena za rokopise. Zgornja tri nadstropja bodo za skladišča knjig.

Zanimivo je, da so delavci pri gradnji nale-

teli na več zgodovinskih zanimivosti. Ugotovljeno je, da je stalo staro mestno obzidje znotraj stare Emone in da se je severozapadna stena bivšega porušenega Knežjega dvorca naslanjala na stari zid Emone. Druga znamenitost je bila odkritje zanimive zgodovinske spominske ustavnice ploščice, ki jo je našel delavec pod glavnim portalom nekdanjega Knežjega dvorca. Vhod v zgradbo bo iz Knežje ulice in iz Vegove ulice. Zanimivost stavbe bo velika glavna dvorana, ki bo dolga 45 metrov, 10 metrov široka in 10 metrov visoka, tako da bo segala v višino preko prvega in drugega nadstropja naravnost v tretje. Stranski okni te dvorane bosta segala čez vso steno, vsako v obsegu po 140 kvad. metrov.

Posebna zamisel arhitekta Plečnika je bila ureditev strehe, ki bo edinstvena v Ljubljani, obenem pa zelo praktična. Streha bo namreč valovita in iz bakrene pločevine, bo raztezna in se ne bo kvarila ob vročini ali mrazu. Nagibala se bo proti Vegovi ulici. Zlebovi bodo iz umetnega kamna. Posebne drenažne cevi bodo skrbele, da bo stavba ostala suha. Zdaj so zgradili že betonske nosilce za streho, vrh stavbe pa bo krasil na vzhodni, v severni in zapadni strani lepo zaključen, 3,25 m visok venec, ki bo ves zgrajen iz brušenega umetnega kamna. Stavbno podjetje g. Curka bo tako še pred zimo spravilo univerzitetno knjižnico v surovem stanju pod streho in jo obvarovalo kvarnega zimskega mraza.

Na zapadni strani, ob Vegovi ulici, bo potrebno vseučiliški knjižnici primerno urediti dose-danji zanamarni prostor. Ob sami zgradbi bo vodil prost prehod. Zemljišče bodo znižali za toliko, da bo v isti višini kot pred Glasbeno Matico. Prostor pred knjižnico pa mislijo okrasiti podobno, kakor pred Glasbeno Matico naših znamenitih mož, zlasti pisateljev.

Novice iz koroške Slovenije

60 letnica duh. svet. o. Valerijana.

V krogu tovarišev duhovnikov je pretekli teden praznoval svojo 60-letnico o. Valerijan, ki kot edini Slovenec pri očetih kapucinih v Celovcu že dolga leta vrši težko, a hvaležno dolžnost slovenskega spovednika v celovski bolnišnici in kaznilnici. O. Valerijan je doma v Dolenjskega, toda pet in dvajset let dela med koroškimi Slovenci ga je privezalo na to deželo, da se počuti kot doma. Mnogim Slovencem, ki so umirali v celovski bolnišnici in niso imeli nikogar, ki bi mu v svoji govorici potožili svoje gorje, je bil O. Valerijan zadnji tolažnik, ki jim je s slovensko besedo in duhovnimi tolažili olajšal zadnje težke trenutke.

Ob svoji 60-letnici je o. Valerijan kljub naporni službi še vedno zdrav in vedrega duha. Naj ga Bog ohrani v splošni blagor še mnoga leta! AKO.

Napredek.

Načelnik slovenske kmečke zveze na Koroškem g. Anton Grill, pos. Jegart iz St. Lipša v Podjuni je kupil na Brdu na Zilji posestvo gosp. Warmutha, ki obsega okroglo 120 ha, in ob jugoslovanski meji na Jezerskem gozdno posestvo v izmeri 90 ha. Gospodarski napredek trdega koroškega Slovenca je gotovo zelo razveseljav. AKO.

Poneverbo v občini v Borovljah.

Tajnik mestne občine v Borovljah Alojz Werner je oškodoval obč. v skupnem znesku okroglo 5000 šilingov (45.000 din). Največ se mu je posrečilo poneveriti pri davku na kolesa. Werner je bil edenem od vlade postavljeni komisar pri nemškem telovadnem društvu v Borovljah. Baje tudi tam računali niso v redu. AKO.

Požar.

V Borovljah je v noči od srede na četrtek izbruhnil požar v trgovini Renko. Ogenj se je tako hitro razširil, da je kljub intervenciji domače požarne breme in številnih okoliških ognjegašev upepelil večji del poslopja. — Škoda je zelo velika, ker je uničenega tudi zelo mnogo blaga. AKO.

Družinska zaloigra v Hodišah.

Pretekli ponedeljek se je odigrala v Hodišah žalostna družinska zaloigra. Tamošnji cerkovnik in organist Jože Bleiberšnik je v družinskem prepiru izgubil nad seboj oblast in v hipnem razburjenju z nožem prerezal vrat svoji ženi Tereziji, s katero je bil šele štiri mesece poročen. Žena je bila po njegovi izpovedi takoj mrtva. Po izvršenem dejanju se je Bleiberšnik takoj odpeljal s kolesom v Celovec, da obvesti sina svoje žene, ki tam obiskuje meščansko šolo, kaj se je

Tako lepi zobje

po dnevni negi z

ODOL-ovo zobno pasto!

Kakšnem čar dajo negovana usta in blesteče beli zobje! Kultivirana žena uporablja za dnevno zobno nego le preizkušeno ODOL-ovo zobno pasto. ODOL-ova zobna pasta, dnevno uporabljena, ohrani zobe zdrave ter jih napravi blesteče lepe

† M. Mihaela Šmitek

V uršulinskem samostanu v Škofji Loki je včeraj popoldne ob pol 3 v 76. letu starosti izročila svojo blago dušo Bogu m. Mihaela med svetom Franciška Šmitek. Doma iz Kroke, je po končanem učiteljskem več let službovala kot svetna učiteljica v Bohinjski Bistrici in v Boštanju. Leta 1895. je vstopila v samostan uršulink v Škofji Loki.

Rajna je bila izredno nadarjena in podjetna. Še pred vstopom v samostan je prestala izpit za meščanske šole, ki je bil tiste čase redkost. Kot redovnica je dolga leta z veliko nesebičnostjo in požrtvovalnostjo delovala na meščanski šoli, kjer je bila tudi več let ravnateljica. Prav do letošnje pomladi se je z mladeniško živahnostjo in svetožnostjo zanimala za vse probleme znanosti. Njeni najljubši predmeti pa so bili slovensčina, matematika, slikanje in ročna dela, v katerih je bila izredno izurjena. Njeno življenjsko delo pa je lepo urejeni prirodoslovni kabinet škofoveškega gradu. S koliko ljubeznijo in vnemo je rajna zbirala predmete za svoje zbirke!

M. Mihaela je imela veliko srca zlasti za reveže in za misijone. Naravnost iznajdljiva je bila v tem oziru. Mnogo siromakov se je pač s hvaležnostjo spominja.

Ce je bila velika v življenju in delu, je bila še večja v trpljenju in umiranju. Vsak dan iznova smo občudovali njeno veliko vdanost v voljo božjo. Do zadnjega pri zavesti, se je veselila snidenja z Zeninom. Z njo je šlo kot bogata žetev za nebesa njeno ogromno delo.

Pogreb bo v sredo 13. oktobra, ob 4. uri popoldne.

Njenim številnim učenkam in znancem jo toplo priporočamo v molitev. Naj počiva v miru!

Naval na univerzo

Univerza je zadnjih deset dni spet oživela. Že od 25. septembra traja prav živahno vpisovanje na vse fakultete, zaradi posebnega velikega navala in pa zaradi dveh praznikov, zaradi katerih je moralo biti vpisovanje na univerzo prekinjeno, pa je rektorat podaljšal vpisovanje še za dva dni. Včeraj je ob koncu vpisovanja, ki je trajalo navadno od pol devetih do natanko pol enih, čakalo še mnogo akademikov za vpis. Seveda niso mogli priti vsi na vrsto. Zato bo torej zadnji dan vpisovanja. Pozneje se bo lahko vpisal samo, kdor bo plačal dopolnilno takso 50 dinarjev in to do 20. oktobra. Na kvarturi imajo uradniški polne roke dela, saj se je vsak dan vpisalo nad dve sto slušateljev, zanimiv pa je pojav, da je med njimi vsako leto čedalje več slušateljic. Do danes se je vpisalo na univerzo že čez 1500 slušateljic in slušatelj. Ker pa vpisovanje še ni zaključeno, sklepajo, da se bo letos vpisalo na univerzo več kakor prejšnja leta, nad 1700 slušatelj. Kakor je znano, je bilo letos odpravljenih pri vpisu precej taks, zlasti taksa 100 dinarjev, pa tudi šolnine so prosti vsi, katerih starši ne plačajo več kakor 800 dinarjev davka. S predavanji bodo pričeli 15. oktobra.

Nova ulica v Ljubljani

Zadnji lepi jesenski dnevi dajejo raznim gradbenim podjetjem poslednjo priliko, da dokončajo razna stavbna in zidarska dela. Ob Taboru prav te dni izkopavajo temelje za novo ulico, ki bo vezala Komenskega ulico z Ilirsko. V ta namen so morali podreti dve stari hiši ob Vidovdanski cesti, ki sta bili izgrajeni nove ulice v veliko napotje. Podrli so hišo, ki je last Mestnega gradbenega urada in Cernetovo hišo, tako da je zdaj viden prost prehod od Komenskega ulice pa prav do Ilirske ulice. Nova ulica bo dolga okrog 180 metrov in široka obenem s hodniki 8 metrov. Delavci prav živahno izkopavajo zemljo in pripravljajo ugodna tla za gradnjo cestišča. Odkopano zemljo odvažajo na Vrazov trg za cerkvijo sv. Petra. Cesto so začeli urejati prejšnji ponedeljek, zdaj pa je že vidno, koliko bo pridobil ves novi okraj z novo ulico. Ob ulici namreč zdaj prav lepe vile, ki bodo zapuščene Kravjo dolino popolnoma prenovile.

Zadnje slovo Ivana Baumana

St. Ilj v Slov. goricah.

V nedeljo, dne 10. oktobra smo tu pokopali g. Ivana Baumana, veleposestnika, cerkvenega ključarja, bivšega župana občine Cirknice, slovitega vinogradnika ter zavednega narodnjaka in katoliško zavednega moža. Dosegel je lepo starost 76 let. Udeležba na pogrebu je bila naravnost ogromna. Sprevod je vodil od hiše žalosti v spremstvu 9 gg. duhovnikov jarenski dekan in kanonik č. g. Čizek, ki je bil 40 let osební prijatelj pokojnega. Pri hiši žalosti se je poslovil od pokojnika njegov osebni prijatelj in sodelavec v narodnih bojih na meji mariborski podžupan Zebot. Slikal je pokojnika kot vzor moža v vsakem oziru. G. Bauman je bil posebej prilidna in poštenost. Bil je prvovrstni vinogradnik in je v naše kraje zanesel napredno gospodarstvo. Svoji družini je bil skrben oče in je vse otroke dobro preskrbel. V njegovi hiši so se zbirali narodnjaki v časih najhujših narodnih borb in on je znatno prispeval s svojim velikim vplivom, da smo Slovenci v St. Ilju zmagovali. Pokojnik pa je bil tudi zvest katoličan, pobožen, izvrševal je po navadi pradedov točno vse verske dolžnosti, rad je prejemal sv. obhajilo ter je glede pobožnosti bil vzgled vsakemu. Dolgo vrsto let je bil cerkveni ključar in sv. Oče ga je odlikoval z zlato kolajno za zasluge za cerkev in papeštvo. Bil je tudi oče revežev ter je na tistem razdelil velike vsote za siromake. Velik dobrotnik je bil tudi domači cerkvi. Sodeloval je pri domači posojilnici in drugih narodnih in gospodarskih organizacijah. Prevestije ali sovravnosti ni poznal. Ljudstvo ga je častilo in visoko spoštovalo.

Na grobu sta se poslovila od vrlega pokojnika dekan in kanonik g. Čizek, ki je povdarjal globoko vernost pokojnikovo in je naglašal, da če bo Baumanova hiša sledila svetlemu vzgledu umrlega očeta, jo bo vedno spremljal nebeski blagoslov, ter g. kaplan Raušl v imenu domače fare in domačih organizacij. Cerkveni ključar g. Lilek je nosil pred krsto visoko odličje, ki ga je g. Bauman dobil od sv. Očeta. Domači pevski zbor pod vodstvom g. Rakuša je na domu in na grobu zapel pretresljive žalostinke, Mariborska gasilska godba pa je spremljala sprevod z žalnimi koračnicami. Padel je zopet trden naš obmejni hrast. Svetila blagumu pokojniku nebeska luč! Družini naše sožalje!

Avtomobilska nesreča industrijalca

Konjski veleindustrijalec in lastnik usnarne Alfred Lavrič (Laurich) se je v Domžalah hudo ponesrečil. V njegov osebni avto se je zadel tovarni avtomobil. Trk je bil zelo hud. Lavričev avto je čisto strtl in skvečen. Lavriča samega je stisnil volan v trebuh, tako da je trajalo več ko četrt ure, preden so ga rešili, kar je bilo še posebej težko, ker je gospod zelo velik in močan. Dobil je poškodbe na obrazu in na kolenih. Prepeljali so ga v Slov. Konjice na dom, kjer se mu je stanje poslabšalo. Najbrž ima tudi večje notranje poškodbe.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josel« gretnice.

S šentjanškega prosvetnega tabora

Fantje v krojih korakajo v sprevodu. Spredej nosijo nove zastave. Zanimivo je, da so fantje doma skoro izključno iz mirenske doline in iz bližnjih dolenjskih krajev — torej sami dolenjski fantje.

Med sv. mašo na taboru v St. Janžu.

